

Minuta ședinței Grupurilor Tehnice de Lucru
„Prevenire HIV” și ”Tratament, îngrijire și suport HIV”

Data&ora&locul – 4 aprilie 2014, ora 12:00, Centrul Social Regional pentru susținerea persoanelor afectate de HIV.

Participanți la ședință:

1. Adriana Tudor – Ministerul Sănătății (MS)
2. Lilia Pascal – Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei (MMPSF)
3. Diana Doroș – Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei (MMPSF)
4. Felicia Borta – Ministerul Finanțelor
5. Lucia Pîrțină - coordonatorul Programului național de prevenire și control HIV
6. Svetlana Popovici – Spitalul Dermatologie și Maladii Comunicabile (SDMC)
7. Silvia Stratulat - CNSP
8. Silvia Cibotari - Agenția Medicamentului
9. Irina Barbiros - DIP
10. Alexandru Gonciar – Coordonatorul Programului HIV, regiunea de est
11. Victor Volovei – IP UCIMP RSS
12. Daniela Bolun – IP UCIMP RSS
13. Svetlana Plămădeală – UNAIDS
14. Ina Tcaci - UNODC
15. Liliana Caraulan – Centrul PAS
16. Vitalie Slobozian – Fundația Soros-Moldova
17. Ludmila Untura, Liga PTH
18. Ala Iațco – Uniunea pentru Prevenirea HIV și Reducerea Noxelor
19. Alexandr Curașov – A.O. ”Inițiativa Pozitivă”
20. Ruslan Poverga – A.O. ”Viața Nouă”
21. Veaceslav Mular – GenderDOC-M
22. Violeta Teutu – Secretariatul CNC TB/SIDA

Obiectivul ședinței - discutarea activităților și cadrul bugetar al acestora, care urmează a fi incluse în aplicația pentru grantul standard HIV. Grantul în cauză este disponibil prin intermediul Noului Model de Finanțare al Fondului Global pentru combaterea SIDA, Tuberculozei și Malariei (FG) pentru susținerea răspunsului național HIV în perioada 2015-2017.

Ședința a fost moderată de către Violeta Teutu, coordonatorul Secretariatului CNC TB/SIDA. Dumneaei a mulțumit participanților pentru prezență, și a menționat că ședința dată este o continuare a întrunirii din 31/03/14 a GTL pe componenta HIV, deoarece activitățile care vor fi parte a aplicației rezultă din prioritățile și obiectivele discutate la 31 martie curent.

Pentru început, cuvântul i-a fost oferit domnului Victor Volovei, directorul IP UCIMP RSS, care a enumerat obiectivele și sursele planificate de către Recipientul Principal al granturilor Fondului Global din partea sectorului guvernamental pentru grantul standard HIV. Acestea sunt următoarele:

1. Procurarea echipamentului de laborator – 208,300 Euro;
2. Asigurarea accesului pacienților cu HIV/SIDA la tratament, monitorizare și servicii de prevenire a transmiterii materno-fetale - 4,371,257 Euro;
 - 2.1 Tratamentul antiretroviral – 3,143,373 Euro;
 - 2.2 Monitorizarea pacienților HIV infectați – 1,129,103.78 Euro;
 - 2.3 Asigurarea cu servicii de testare la HIV a femeilor gravide – 31,241.Euro;
 - 2.4 Asigurarea copiilor născuți din mame HIV-pozitive cu amestecuri adaptate – 60,539 Euro;
3. Consolidarea capacităților și asigurarea sustenabilității programului – 161,860 Euro;
 - 3.1 Îmbunătățirea capacităților personalului medical (infecționiști, specialiști CTV, specialiști de laborator) – 34,820 Euro;
 - 3.2 Sistemele informaționale de sănătate și M&E (SYME HIV) – 127,040 Euro;
4. Suportul persoanelor infectate/afectate de HIV (Centrele Sociale Regionale) – 682,536 Euro;
5. Auditul și managementul de proiect – 592,709 Euro.

Domnul Volovei a menționat, în legătură cu fortificarea capacităților personalului angajat la Spitalul Dermatologie și Maladii Comunicabile (SDMC) responsabil pentru coordonarea și monitorizarea Programului Național de Profilaxie și Control HIV/SIDA și ITS (PNHIV), că FG permite doar susținerea financiară a specialiștilor IT și M&E, în rest este necesară salarizarea specialiștilor din bugetul de stat.

De asemenea, Domnul Volovei și-a exprimat îngrijorarea cu privire la activitatea de mai departe a Centrelor Sociale Regionale a persoanelor afectate de HIV, create cu susținerea financiară a FG. În cadrul Noului Model de Finanțare, FG solicită ca statul să-și asume responsabilitățile și să preia finanțarea graduală a acestora. Deoarece, încă nu există mecanisme de finanțare a centrelor din bugetul de stat, există riscul ca acestea să fie închise.

Din partea Centrului PAS, Recipient Principal al granturilor Fondului Global – sectorul nonguvernamental, Liliana Caraulan, coordonator de proiect HIV, a prezentat următoarele direcții cheie planificate și bugetul acestora pentru trei (3) ani:

1. Fortificarea serviciilor de prevenire HIV în rândul populațiilor cu risc sporit de infectare și dezvoltarea rețelei de Reducere a Riscurilor – 6,569,596 Euro:
 - a. Reducerea riscurilor în rândul consumatorilor de droguri injectabile, inclusiv terapia de substituție cu metadonă, și asistența psiho-socială pentru CDI și asigurarea aderenței la TSO
 - b. Dezvoltarea comunității terapeutice pentru CDI
 - c. Reducerea riscurilor în rândul lucrătoarelor sexului comercial
 - d. Reducerea riscurilor în rândul bărbaților care fac sex cu bărbații
 - e. Dezvoltarea rețelei de reducere a riscurilor și dezvoltarea comunităților CDI și MSM.
2. Suportul persoanelor care trăiesc cu HIV – 2,370,040 Euro;

- a. Serviciile de îngrijire și support asigurate de ONG-uri în cadrul CSR și în teritorii
 - b. Suportul alimentar pentru creșterea aderenței
 - c. Suportul social pentru copii cu pachete alimentare, support pentru școală, tabere de vară)
3. Dezvoltarea comunității PTH și promovarea drepturilor omului – 763,703 Euro;
- a. drepturile omului [suportul legal și litigarea]
 - b. Pledoarie la toate nivelele
 - c. Capacitarea prestatorilor de servicii, participarea la evenimente internaționale, conferințe naționale, etc.
 - d. Fortificarea comunității PTH [pregătirea și capacitarea pentru transferul PR-ship-ului asistență tehnică, etc.]
4. Auditul și managementul de proiect – 1,035,000 Euro.

Total au fost estimate pentru activitățile descrise 10,738,339 Euro.

Doamna Caraulan a menționat că acestea sunt necesitățile totale, care trebuie prioritizate și de asemenea, trebuie identificate activitățile care vor fi finanțate din bugetul de stat.

Pentru o imagine mai clară a tuturor surselor care pot fi planificate pentru 2015-2017, participanții la ședință au menționat că și bugetul de stat pentru următorii trei ani urma a fi prezentat în ședința, și au rugat autoritățile de stat să suplimenteze partea bugetară planificată de RP cu cota parte a finanțării propusă de stat.

Doamna Lucia Pîrîină, Coordonatorul Programului Național HIV, a prezentat liniile de buget planificate a fi acoperite din bugetul de stat în anul 2015:

- Toate testele ELISA
- Teste rapide pe salivă
- Naloxona
- Metadona
- Seringi
- Tratamentul ARV I linie pentru malul drept
- Tratamentul pentru profilaxia infecțiile oportuniste
- Teste rapide pentru gravide pentru malul drept
- Medicamente pentru profilaxia transmiterii materno-fetale pentru malul drept
- Teste pentru sifilis.

În total, pentru aceste procurări s-au planificat 21,5 mln. MDL din 30 mln. MDL promise pentru suplinirea grantului NMF în 2015. Celelalte 8,5 mln. vor fi distribuite pentru acoperirea anumitor necesități prezentate de către Recipientii Principali. Doamna Pîrîină a precizat că aceste bunuri/preparate medicinale sunt destinate pentru instituțiile medicale subordonate Ministerului Sănătății. Celelalte ministere, cum ar fi Ministerul Justiției, având buget separat, trebuie să acopere necesitățile pentru beneficiarii lor. Totuși, coordonatorul programului național a dat asigurări că toate persoanele cu HIV/SIDA, indiferent de sector (civil sau penitenciar), vor beneficia de tratament ARV la solicitarea acestuia. SDMC (Svetlana Popovici), a explicat că sumele pentru tratamentul

ARV au fost calculate, în baza costurilor ultimilor procurări, pentru 690 pacienți noi înrolați în 2015 și câte 650 pacienți în 2016 și 2017.

Doamna Caraulan a atras atenția la faptul că, chiar dacă în cifre absolute contribuția statului pentru ART crește, în cotă procentuală ea este în descreștere deoarece costurile pentru linia II și linia III cresc substanțial de la un an la altul. 15% din sursele alocate de FG depind de creșterea contribuției statului.

Svetlana Plămădeală a recomandat, referitor la bugetul prezentat de Centrul PAS, că sunt necesare comasarea/eficientizarea unor activități/traininguri pentru a planifica mai bine și, respectiv, a micșora sumele prezentate. La moment, este necesar să se prioritizeze activitățile care vor fi incluse în aplicația către FG.

Doamna Lilia Pascal, MMPSF, a informat participanții la ședință referitor la finanțarea Centrelor Sociale Regionale. Pentru întreținerea acestora au fost planificate 934.2 mii lei din Bugetul de Stat, însă mecanismele existente nu permit finanțarea centrelor după formulele actuale. Pentru a transfera banii pe contul centrelor de la MMPSF este necesar ca acestea să fie luate la balanța ministerului dat, însă Autoritățile Publice Locale (APL) nu sunt dispuse să cedeze aceste imobile. La moment se realizează reforma de descentralizare a APL-urilor, inclusiv descentralizarea financiară. Pentru identificarea unui mecanism de finanțare a centrelor sînt organizate ședințe cu factori de decizie: problema în cauză a fost discutată în cadrul ședinței la Cancelaria de Stat cu șeful Direcției generale politice de descentralizare și administrare locală, reprezentanții Ministerului Finanțelor, Programului Comun Dezvoltare Locală Integrată și experții naționali pe domeniul de descentralizare. Totodată Ministerul va solicita includerea în Cadrul Bugetar pe Termen mediu pentru perioada 2015-2017 resurse financiare, inclusiv și pentru salarizarea personalului.

Participanții la ședință au chestionat asupra pașilor concreți, întreprinși de MMPSF în vederea transferării CSR la balanța MMPSF, și anume adresarea către APL. MMPSF a informat că nu a fost făcută o adresare în acest sens, fiind aleasă altă abordare fără a specifica progresul și rezultatele scontate. Ținând cont de complexitatea problemelor, dna Teutu a propus organizarea unei ședințe cu reprezentanții (cu putere de decizie) ministerelor (MS, MF, MMPSF) în cadrul căreia să se discute problemele existente și să fie propuse soluții concrete de depășire a acestora. UNODC a propus ca la întrunirea respectivă să participe și ministrul Justiției.

Domnul Volovei, a recomandat ca activitatea acestor centre să fie abordată mai complex, iar potențialul acestora să fie utilizat și pentru alte activități/servicii din domenii tangente. De asemenea, trebuie decis asupra sumelor/activităților care vor fi incluse în aplicația către FG pentru susținerea Centrelor Sociale.

Discuțiile care au urmat s-au axat pe planificarea eficientă și reală a resurselor. Au fost invocate problemele lipsei mecanismelor de utilizare a banilor din bugetul de stat, precum și problema planificării resurselor bugetului de stat pentru o perioadă mai mare de un an. Menționăm, că planificarea resurselor de stat se face pentru trei ani, însă Ministerul Finanțelor aprobă bugetul doar pentru următorul an. Alexandr Curașov a sugerat preluarea experienței altor țări în domeniul dat.

Svetlana Plămădeală, UNAIDS, a propus în continuare întrunirea grupului restrâns care să lucreze direct asupra coordonării și consolidării bugetului în vederea elaborării aplicației. Rămâne deschisă problema cofinanțării Centrelor Sociale.

Domnul Alexandru Gonciar, a informat că a fost elaborat proiectul Programului HIV al regiunii de est pentru 5 ani. Centrul Social Regional din regiunea Transnistreană este în incinta Centrului SIDA, de aceea finanțarea acestuia este asigurată din bugetul regiunii. Totuși, sumele planificate din buget vor fi aprobate cel devreme în luna iunie 2014.

Concluzii și propuneri finale:

La finalul întrunirii s-a propus și aprobat organizarea ședinței GL responsabil pentru elaborarea aplicației HIV la data de 9 aprilie, ora 13:30, la Fundația Soros-Moldova. În paralel, ministerele de resort se vor întruni la nivel de ministru pentru a discuta problemele de sistem expuse mai sus și propune soluții intersectoriale pentru răspunsul HIV.

Secretariatul CNC TB/SIDA

06.04.14